

hvaležni, da nam je ustvaril toliko umetnin, s katerimi je ponesel slavo našega imena v svet,

hvaležni, da nas je z mojstrskimi prevodi seznanil z literarnimi umetninami in lepotami tujih slovstev, in hvaležni, da nam je mimo Cankarjevih »Hlapcev« z »Veroniko Deseniško« podal najlepše slovensko odersko delo.

Ponosni smo na moža velikana, ki je zvest najplemenitejšim izročilom svojih literarnih prednikov gradil našo kulturo dalje do najvišjih vrhov umetnosti in tako slovenski narod tesno približal kulturni Evropi. Zavedamo se, da je naša razmeroma visoka kultura tista, po kateri nas je svet spoznal in nas prištel v vrste kulturnih narodov. Zato se tudi zavedamo stvariteljev naše kulture, saj nam je prav naša kultura največje narodno gospodarstvo.

Zato se danes Ljubljana in z njo vsa Slovenija klanja geniju umetniku Otonu Župančiču, ga proslavlja in čestita k 60-letnici njemu in njegovi družini ter mu želi, da bi ga dobri Bog ohranil še do skrajnih

mej človeškega življenja. Prosi ga, naj še dalje ustvarja nove umetnine, naj med prvimi člani Slovenske akademije znanosti in umetnosti organizira nje umetniški del, naj s spretno roko še nadalje vodi naše Narodno gledališče ter s svojo spodbudno besedo bodri slovenski Pen-klub.

Zato mislim, da govorim iz srca vseh Ljubljanačev in Vas, gospodje mestni svetniki, če ga prosim, da sprejme za svoj 60 letni jubilej

častno meščanstvo mesta Ljubljane,

najvišje odlikovanje, ki ga more dati naše mesto ali, kakor ga imenuje zakon, *častno članstvo*.

Zato prosim slavni mestni svet, da sprejme moj *nujni predlog*:

Zaradi velikih izrednih zaslug za književnost, kulturo in jezik slovenskega naroda imenuje mestni svet ljubljanski gospoda *Otona Župančiča*, slovenskega književnika, za častnega člena mestne občine ljubljanske.

KRONIKA MESTA LJUBLJANE V ŠTEVILKAH

D R. A D O L F V O G E L N I K

I. METEOROLOŠKE PRILIKE MESTA LJUBLJANE V LETU 1939.

(po podatkih Zavoda za meteorologijo in geodinamiko ljubljanske univerze)

1. Zračni tlak v mm:

mesec	maksi-malni	dne	mini-malni	dne	po-vprečje	normalni povpreček
januar	743·3	8.	716·1	27.	732·5	738·3
februar	747·0	7.	731·6	23.	738·7	735·4
marec	744·0	5. in 6.	719·5	23.	731·1	734·2

2. Temperatura zraka v C°:

mesec	maksi-malna	dne	mini-malna	dne	po-vprečje	normalni povpreček
januar	12·6	19.	-14·6	8.	1·8	-2·0
februar	14·6	26.	-7·4	4.	2·2	0·0
marec	16·4	30.	-7·8	17.	2·6	4·5

6. Porazdelitev vetra:

mesec	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	tišina	štev. dni v mesecu
januar	1	6	1	2	2	6	3	1	9	31
februar	2	8	4	1	1	1	1	1	9	28
marec	7	7	1	0	1	4	0	2	9	31

3. Absolutna in relativna vлага:

4. Padavine v mm:

mesec	tlak vodne pare	srednja relativna vлага
januar	5·0	90 %
februar	4·1	75 %
marec	3·7	68 %

mesec	vsota	maksi-malna	dne
januar	161·9	39·5	3.
februar	28·7	16·1	13.
marec	47·5	27·4	7.

5. Splošne vremenske prilike:

mesec	število dni v mesecu z				
	dežjem	snegom	meglo	točo	nevihito
januar	16	4	14	0	0
februar	4	0	9	0	0
marec	8	5	6	0	0

II. PREBIVALSTVO

1. Poklicna sestava ljubljanskega prebivalstva (po uradnih podatkih popisa prebivalstva od 31. marca 1931.).

A. Osebe, ki služijo:

Poklicne skupine	Poklicno zaposlene osebe							Hišna služinčad	Vse osebe, ki služijo
	samo- stojni in zakupniki	uradniki in na- meščenci	delavci	dlinarji in sluge	vajenci	pom. člani družine	skupaj		
Poljed., gozdarstvo, ribarstvo . .	263	12	38	232	6	184	735	8	743
Poljedelstvo in živinoreja . .	263	4	37	232	6	184	726	5	731
Gozdarstvo, oglarstvo, lov . .	—	8	1	—	—	—	9	3	12
Industrija in obrti	1.856	909	4.708	1.187	939	17	9.616	536	10.152
Rudarstvo in topilništvo . . .	2	33	9	7	—	—	51	4	55
Kovinska industrija in obrt . .	106	55	558	31	135	—	885	18	903
Izdelovanje strojev, orodja . .	98	65	462	23	92	—	740	17	757
Ind. in obrt kamna, zemlje . .	21	28	59	23	10	—	141	9	150
Ind. in obrt lesa in kosti . . .	108	95	420	62	79	—	774	40	814
Ind. in obrt kož, ščetk, rogov .	25	14	91	20	11	—	161	20	181
Tekstilna industrija in obrt . .	78	34	167	13	25	—	317	16	333
Oblačilna industrija in obrt . .	808	27	1.262	30	323	—	2.450	48	2.498
Papirna industrija in obrt . .	13	31	74	46	12	—	176	10	186
Živilska industrija in obrt . .	166	100	471	468	99	—	1.304	116	1.420
Kemična industrija in obrt . .	17	74	78	34	4	—	207	11	218
Gradbena obrt	162	160	419	183	42	—	966	35	1.001
Poligrafska in umetna obrt . .	45	110	280	60	44	—	539	22	561
Gostilničarska obrt	201	57	347	181	62	17	865	166	1.031
Ostale in nezad. ozn. obrti . .	6	16	11	6	1	—	40	4	44
Trgovina, kredit, promet . . .	1.376	3.548	966	415	186	9	6.500	716	7.216
Trgovina	1.250	852	825	160	186	9	3.282	424	3.706
Denarni zavodi	1	766	—	52	—	—	819	146	965
Promet	125	1.930	141	203	—	—	2.399	146	2.545
Javna služba, svob. pokl., vojska	405	4.436	2.151	380	14	—	7.386	949	8.335
Javna služba, svob. poklici . .	405	4.138	379	380	14	—	5.316	930	6.246
Vojska in mornarica	—	298	1.772	—	—	—	2.070	19	2.089
Ostali poklici, brez poklica . .	7.693	12	107	526	—	—	8.338	517	8.855
Sam. izvršev. domačih poslov .	300	—	—	—	—	—	300	—	300
Dlinarji in del. brez ozn. pokl.	—	—	80	526	—	—	606	—	606
Rentniki, upokojenci	3.998	—	—	—	—	—	3.998	499	4.497
V zavodih vzdrževane osebe .	2.957	—	—	—	—	—	2.957	18	2.975
Ostali poklici, brez poklica . .	438	12	27	—	—	—	477	—	477
Skupaj . . .	11.593	8.917	7.970	2.740	1.145	210	32.575	2.726	35.301

B. Vzdrževane osebe:

Poklicne skupine	Osebe vzdrževane od				Vse vzdrževane osebe	Vse osebe pod A in B
	samostojnih in zakupnikov	uradnikov in na-meščencev	delavcev, dninarjev in slug	ostalih oseb		
Poljedelstvo, gozdarstvo, ribarstvo . . .	686	7	113	1	807	1.550
Poljedelstvo in živinoreja	686	3	113	1	803	1.534
Gozdarstvo, oglasstvo, lov	—	4	—	—	4	16
Industrija in obrti	2.571	672	3.008	—	6.251	16.403
Rudarstvo in topilništvo	1	30	18	—	49	104
Kovinska industrija in obrt	187	44	445	—	676	1.579
Izdelovanje strojev, orodja	164	31	417	—	612	1.369
Industrija in obrt kamna in zemlje . . .	23	18	45	—	86	236
Industrija in obrt lesa in kosti	236	58	296	—	590	1.404
Industrija in obrt kož, ščetk, rogov . . .	66	30	81	—	177	358
Tekstilna industrija in obrt	50	20	33	—	93	436
Oblačilna industrija in obrt	743	81	297	—	1.061	3.559
Papirna industrija in obrt	26	21	34	—	81	267
Živilska industrija in obrt	379	94	409	—	862	2.282
Kemična industrija in obrt	23	85	183	—	291	509
Gradbena obrt	302	111	362	—	775	1.776
Poligrafska in umetna obrt	65	76	252	—	393	954
Gostilničarska obrt	305	18	101	—	424	1.455
Ostale in nezad. označene obrti	21	15	35	—	71	115
Trgovina, kredit, promet	1.668	4.377	1.087	—	7.132	14.348
Trgovina	1.534	499	313	—	2.346	6.052
Denarni zavodi	3	707	77	—	787	1.752
Promet	131	3.171	679	—	3.999	6.544
Javna služba, svob. poklici, vojska . . .	593	4.230	530	—	5.353	13.688
Javna služba, svobodni poklici	593	4.010	499	—	5.102	11.348
Vojska in mornarica	—	220	31	—	251	2.340
Ostali poklici, brez poklica	4.622	9	290	—	4.921	13.776
Sam. izvrševanje domačih poslov	42	—	—	—	42	342
Dninarji in delavci brez oznake poklica	—	—	275	—	275	881
Rentniki, upokojenci	4.324	—	—	—	4.324	8.821
V zavodih vzdrževane osebe	—	—	—	—	—	2.975
Ostali poklici, brez poklica	256	9	215	—	280	757
<i>Skupaj . . . . .</i>	<i>10.140</i>	<i>9.295</i>	<i>5.028</i>	<i>1</i>	<i>24.464</i>	<i>59.765</i>

2. Gibanje prebivalstva mesta Ljubljane v razdobju 1921.—1939.

Izračunano na podlagi popisa iz let 1921. in 1931. ter povprečnega letnega dejanskega prirastka v razdobju 1921.—1931., ki znaša 647 prebivalcev. Od leta 1936. dalje se nanašajo številke na Veliko Ljubljano. Priključene občine Moste, Vič, Zgornja Šiška, Stepanja vas, Ježica in Polje so štele po popisu od 19. septembra 1935. 22.483 prebivalcev.

Leto	Število prebivalcev	Leto	Število prebivalcev	Leto	Število prebivalcev
1921.	53.294	1927.	57.177	1933.	61.059
1922.	53.941	1928.	57.824	1934.	61.706
1923.	54.588	1929.	58.471	1935.	62.353
1924.	55.235	1930.	59.118	1936.	85.484
1925.	55.882	1931.	59.765	1937.	86.130
1926.	56.530	1932.	60.412	1938.	86.778
				1939.	87.425

3. Dejanski, naravni in selitveni prirastek mesta Ljubljane v desetletju 1921.—1931.

Dejanski prirastek pove, za koliko se je povečalo število prebivalstva mesta Ljubljane v razdobju 1921. do 1931.

Naravni prirastek predstavlja presežek števila rojstev nad številom smrti v Ljubljani v istem razdobju. Upoštevana so zgolj rojstva in smrti Ljubljjančanov domačinov.

Selitveni presežek pove, za koliko se je v desetletju 1921.—1931. več ljudi v Ljubljano vselilo kot izselilo.

Za desetletje 1921.—1931. dobimo, da znaša:
dejanski prirastek . . . . . 6.471 prebivalcev
naravni " . . . . . 972 "
selitveni presežek . . . . . 5.396 "

III. PREŽIVLJANJE

1. Cene važnejših živiljenjskih potrebščin na drobno.

Po poročilih Mestnega tržnega urada. Cene se ugotavljajo 1. in 15. vsakega meseca. Letne številke predstavljajo povprečke iz 24 letnih ugotovitev. Mesečne številke se nanašajo na ugotovitev 15. vsakega meseca.

2. Indeks živiljenjskih stroškov mesta Ljubljane.

Izračunava ga Mestni statistični urad na podlagi povprečne letne potrošnje (na prebivalca mesta Ljubljane) naslednjih živiljenjskih potrebščin: meso (goveje, teleče, svinjsko), svinjska mast, mleko, maslo, sir, jajca, kava, sladkor, kavina primes, riž, jedilno olje, kis, sol, moka, luščen fižol in krompir. Podrobnosti o tem, kako se je ugotovila potrošnja in izvedle računske operacije, glej št. 5./6. letnika 1939. revije »Teknika in gospodarstvo«.

Leto	Letni povprečki 1929. = 100	Mesec	Mesečni povprečki za leti		+ porast ali - upadek v % napram	
			1938.	1939.	predhodnemu mesecu	istolmenskemu mesecu leta 1938.
1927.	96,9	januar	76,5	78,6	+ 3,0	+ 2,7
1928.	100,9	februar	75,0	74,7	- 5,0	- 0,4
1929.	100,0	marec	74,8	73,5	- 1,6	- 1,7
1930.	90,6	april	74,5			
1931.	81,8	maj	77,4			
1932.	71,3	junij	77,8			
1933.	72,4	julij	79,0			
1934.	65,4	avgust	76,8			
1935.	62,6	september	76,8			
1936.	67,4	oktober	75,9			
1937.	72,8	november	75,9			
1938.	76,3	december	76,3			

3. Cene važnejših živiljenjskih potrebščin na drobno:

Leto ozir. mesec	Goveje meso II. vrste	Teleće meso II. vrste	Svinjsko meso II. vrste	Svinjska mast (domača)	Domača slanina	Mleko	Surovo maslo	Sir bohinjski	Jajca (kos)	Kava Santos	Sladkor v kockah	Kavina primes	Riž II. vrste	Jedilno oje (l)	Navadni kis (l)	Moka št. 0	Moka št. 2	Fižol luščen (kg)	Krompir (kg)	Kruh beli (kg)	Morska sol
1929.	17·48	20·24	21·25	30·79	24·36	2·75	38·09	29·70	1·60	47·—	15·02	18·—	8·—	17·—	2·58	4·56	4·28	3·83	1·54	5·04	2·50
1930.	17·—	20·67	22·30	20·84	21·50	2·75	35·84	32·92	1·16	51·—	13·96	18·—	8·—	17·—	2·50	4·13	3·62	4·40	0·94	4·88	2·50
1931.	13·64	15·22	17·09	17·59	12·64	2·75	26·50	24·46	1·02	52·19	14·39	18·—	6·55	16·64	2·86	4·18	3·86	3·25	1·15	4·26	2·75
1932.	8·57	10·22	10·92	15·70	11·50	2·40	23·84	23·03	0·86	49·65	15·67	17·83	6·50	14·75	2·50	3·81	4·01	3·50	1·25	4·17	2·50
1933.	8·31	10·66	12·54	18·25	14·13	2·25	23·20	19·70	0·77	53·—	16·25	17·—	7·50	14·—	2·50	4·88	3·69	4·—	0·90	4·61	2·50
1934.	8·17	11·70	12·—	17·50	14·27	2·31	23·57	21·73	0·69	48·15	15·90	16·13	6·51	13·19	2·58	2·85	2·55	2·80	0·99	3·94	2·54
1935.	7·04	8·25	10·50	16·79	12·75	2·25	21·50	21·—	0·67	48·54	15·53	16·08	7·51	12·—	2·50	3·03	2·78	3·75	1·13	4·—	2·75
1936.	8·20	11·50	11·79	17·50	13·43	2·13	23·—	23·58	0·74	54·21	15·38	16·95	7·75	12·75	2·68	3·26	3·01	4·65	0·97	4·16	2·69
1937.	10·33	12·95	14·31	18·—	14·43	2·02	25·08	23·81	0·80	59·50	15·47	17·—	7·06	17·65	2·25	3·52	3·13	3·67	1·02	4·43	2·77
1938.	11·—	13·—	15·41	19·16	15·39	2·20	27·—	25·43	0·86	60·—	15·83	18·—	8·—	16·50	2·43	3·48	3·31	3·77	1·15	4·57	2·75
1939.	jan.	13·—	15·—	21·—	17·—	2·25	25·—	26·—	1·25	64·—	16·—	19·—	8·—	16·—	2·50	3·13	2·99	4·50	1·—	4·25	2·75
febr.	11·—	13·—	15·—	21·—	16·50	2·25	25·—	26·—	0·68	64·—	16·—	19·—	8·—	16·—	2·50	3·13	2·95	4·—	0·89	4·25	2·75
marec	11·—	13·—	15·—	20·—	15·—	2·25	25·—	26·—	0·60	64·—	16·—	19·—	8·—	16·—	2·50	3·13	2·90	4·50	0·89	4·25	2·75

4. Preskrba Ljubljane z mesom

po poročilih Mestne klavnice o številu zaklanih živine:

Leto	Število zaklanih živine						skupaj
	voli	krave	biki	teleta	prašiči	konji	
					drobnica	velika	mala
1919.	4.923	812	280	6.417	10.965	276	1.367
1920.	4.905	1.260	1020	9.053	15.524	189	1.980
1921.	11.250	2.353	377	14.228	19.477	269	2.828
1922.	7.626	4.223	107	10.681	16.788	296	5.575
1923.	6.641	2.685	108	6.724	11.804	302	3.830
1924.	4.936	1.922	130	7.626	13.742	308	2.779
1925.	5.066	1.857	86	11.475	17.039	285	1.846
1926.	5.365	2.595	149	12.901	19.296	451	1.783
1927.	5.203	2.882	111	10.453	20.999	506	1.745
1928.	5.228	2.606	219	10.990	21.904	620	1.627
1929.	4.898	4.491	272	9.174	22.462	704	1.782
1930.	4.542	3.072	308	9.492	24.312	518	2.068
1931.	4.860	2.563	303	12.257	28.141	326	1.237
1932.	5.534	2.312	412	14.998	27.296	156	925
1933.	5.939	2.911	386	14.194	25.116	114	892
1934.	5.191	2.721	318	13.728	23.199	95	651
1935.	5.224	2.621	341	15.919	26.795	113	477
1936.	5.528	3.063	375	15.768	27.485	120	555
1937.	5.081	4.392	150	15.927	29.568	137	847
1938.	4.578	3.613	283	18.411	27.980	143	836

IV. GRADBENO GIBANJE IN STANOVANJA

1. Indeks gradbene delavnosti.

Izračunava ga Mestni statistični urad na podlagi v določenem letu oz. mesecu izdanih gradbenih dovoljenj. Indeks se opira na preračunane vrednosti nameravanih gradenj.

V. TUJSKI PROMET

Leto	Tujev, nastanjениh po hotelih in drugih gostilniških prenočiščih, je došlo v Ljubljano iz									št. prenočnin						
	Jugoslavije	ostalih balkanskih držav	Avstrije	Češko-slovaške	Anglije	Francije	Italije	Madžarske	Nemčije	Nord. držav	Poljske	ostale Evrope	Amerike	ostalih kontinentov	skupaj	
1930.	39.607	229	5733	1928	128	256	2963	515	3271	138	198	1017	441	72	56.496	48.035
1931.	32.240	186	5377	1894	210	313	3027	503	3031	201	185	486	311	71	139.150	105.942
1932.	47.102	201	6418	1923	113	237	3722	429	1995	103	204	4089	313	36	66.885	280.972
1933.	57.070	361	4911	7028	114	243	2460	661	1844	47	301	580	179	29	75.828	136.598
1934.	40.061	394	4762	2464	222	473	2792	467	2091	40	282	524	142	34	54.748	151.557
1935.	45.795	488	3790	2392	191	627	2701	328	2155	320	454	535	206	31	60.013	55.542
1936.	35.235	539	4477	2696	484	547	2365	362	3189	318	566	659	274	82	51.783	105.019
1937.	37.275	657	4384	1672	641	692	2771	489	4264	105	414	694	533	250	55.542	96.596
1938.	35.270	707	712	1702	524	642	2557	846	8728	113	312	736	359	2	52.572	90.408

(Dalje prihodnjic.)

Leto	Letni povprečki 1926. = 100			Tromesečje	Tromesečni povprečki
	1929.	1930.	1931.		
1929.	100,0	112,6	146,7	I.	22,3
1930.	112,6	146,7	110,7	II.	106,8
1931.	146,7	110,7	135,2	III.	148,5
1932.	110,7	135,2	133,9	IV.	82,5
1933.	135,2	133,9	116,4	I.	28,8
1934.	133,9	116,4	98,6	II.	
1935.	116,4	98,6	78,6	III.	
1936.	98,6	78,6	78,6	IV.	
1937.	78,6	78,6	78,6		
1938.	78,6	78,6	78,6		

2. Dognajene stanovanjske zgradbe in pridobljena stanovanja.

Statistika se vodi na podlagi uporabnih dovoljenj.

Leto	Stanovanji, zgradbe			Število	od teh v odstotkih
	od teh večnacij	in tro- mesečje	v %		
1929.	120	2	1,7	384	31,8
1930.	125	4	3,2	393	26,7
1931.	155	10	6,5	515	23,5
1932.	129	8	6,2	407	21,6
1933.	72	13	18,1	293	17,8
1934.	52	3	5,8	172	19,8
1935.	71	5	7,0	219	32,0
1936.	140	14	10,0	481	22,9
1937.	135	12	8,9	486	25,5
1938.	103	9	18,4	414	26,6

1939: I 5 ||| 1 | 20,0 | 27 ||| 40,7 | 44,4 | 63,0

II. POVRŠINA

1. Površina mesta Ljubljane po kulturah

Stanje koncem 1933.

Katastrska občina		Skupaj	Stavbišča	Vrtovi	Javni nasadi	Ceste, ulice, trgi	Travniki	Njive	Gozdovi	Hmeljniki, pašniki	Vode	Dvorišča	Pokopališča
Gradišče predmestje	Skupaj	108.50.55	14.29.32	48.62.45	—	11.92.47	26.15.10	1.89.15	70.63	—	15.00	4.76.43	—
	od tega mestni svet .	17.40.93	16.55	3.29.93	—	10.67.20	2.41.62	—	70.63	—	15.00	—	—
	v %	16.04	1.16	6.79	—	89.49	9.24	—	100.00	—	100.00	—	—
Kapucinsko predmestje	Skupaj	210.49.87	22.63.56	43.26.65	2.87.22	22.90.86	42.48.90	35.75.27	30.36.77	2.66.12	—	7.54.52	—
	od tega mestni svet .	103.70.56	2.73.74	5.32.74	2.87.22	22.90.86	34.74.40	4.74.83	30.36.77	—	—	—	—
	v %	49.27	12.09	12.31	100.00	100.00	81.77	13.28	100.00	—	—	—	—
Karlovško predmestje	Skupaj	1016.07.67	11.88.92	30.83.07	—	37.34.58	771.16.14	41.25.54	102.15.74	17.30	17.30.08	3.96.30	—
	od tega mestni svet .	50.90.95	35.23	77.08	—	36.77.82	9.18.34	53.45	3.29.03	—	—	—	—
	v %	5.01	2.96	2.50	—	98.48	1.19	1.30	3.22	—	—	—	—
Krakovsko predmestje	Skupaj	22.70.15	4.05.26	9.83.73	—	5.41.60	1.49.51	54.97	—	—	—	1.35.08	—
	od tega mestni svet .	6.12.71	28.53	19.96	—	5.30.29	33.93	—	—	—	—	—	—
	v %	26.99	7.04	2.03	—	97.91	22.69	—	—	—	—	—	—
Ljubljana mesto	Skupaj	36.20.56	9.05.89	4.85.46	—	7.71.97	4.18.71	—	1.28.54	11.02	4.63.68	3.35.29	—
	od tega mestni svet .	12.73.10	1.39.76	74.56	—	7.71.97	2.04.28	—	82.53	—	—	—	—
	v %	35.16	15.43	15.36	—	100.00	48.79	—	64.21	—	—	—	—
Poljansko predmestje	Skupaj	93.60.40	15.33.01	24.47.33	22.16	10.48.88	10.56.34	15.24.81	37.33	—	11.79.54	5.11.00	—
	od tega mestni svet .	21.81.81	2.50.11	1.51.81	22.16	10.48.88	50.78	6.58.07	—	—	—	—	—
	v %	23.31	16.31	6.20	100.00	100.00	4.81	43.16	—	—	—	—	—
Spodnja Šiška	Skupaj	264.84.48	20.71.33	44.60.51	—	19.40.16	28.32.28	66.42.48	74.89.11	2.91.69	6.48	7.50.44	—
	od tega mestni svet .	21.68.42	2.13.88	14.27	—	17.20.08	16.27	49.19	2.00.59	—	—	—	—
	v %	8.19	10.33	0.32	—	88.66	0.57	0.74	2.68	—	—	—	—
Sv. Peter I.	Skupaj	332.90.58	35.17.21	50.21.84	56.51	25.80.88	24.86.24	154.79.62	—	6.23.32	—	11.16.49	24.08.47
	od tega mestni svet .	89.77.00	2.13.88	16.36.89	56.51	25.21.56	3.74.30	17.65.39	—	—	—	—	24.08.47
	v %	26.97	6.08	32.60	100.00	97.70	15.05	11.40	—	—	—	—	100.00
Sv. Peter II.	Skupaj	47.01.34	9.20.44	19.59.78	—	6.17.04	1.43.69	6.29.82	—	1.23.75	—	3.06.82	—
	od tega mestni svet .	7.97.95	95.26	73.18	—	6.11.46	5.04	13.01	—	—	—	—	—
	v %	16.97	10.35	3.73	—	99.10	3.51	2.07	—	—	—	—	—
Trnovsko predmestje	Skupaj	1697.56.05	15.82.80	38.54.73	—	37.04.95	1353.16.86	177.10.52	2.93.49	16.11.14	51.53.96	5.27.60	—
	od tega mestni svet .	108.86.05	1.05.85	65.54	—	36.32.73	64.08.00	6.73.93	—	—	—	—	—
	v %	6.41	6.69	1.70	—	98.05	4.74	3.81	—	—	—	—	—
Skupaj	Skupaj	3829.91.65	159.17.74	314.85.55	3.65.89	184.23.39	2263.83.77	499.32.18	212.71.61	29.44.34	85.48.74	53.09.97	24.08.47
	od tega mestni svet .	440.99.48	13.26.93	29.75.96	3.65.89	178.72.85	117.26.96	36.87.87	37.19.55	—	15.00	—	24.08.47
	v %	11.51	8.34	9.45	100.00	97.01	5.18	7.39	17.49	—	0.18	—	100.00

III. PREBIVALSTVO

1. Prebivalstvo Ljubljane po starosti, spolu in stanu Popis prebivalstva od 31. marca 1931. Samo civilno prebivalstvo

m o š k i						
starostne skupine	skupaj	samski	poročeni	vдовeli	ločeni	
0—4	1393	1393	—	—	—	
5—9	2007	2007	—	—	—	
10—14	1880	1880	—	—	—	
15—19	2766	2758	8	—	—	
20—24	3148	3015	131	—	2	
25—29	2896	2229	653	8	6	
30—34	2381	1062	1265	15	39	
35—39	1890	464	1373	15	38	
40—44	1772	337	1371	27	37	
45—49	1671	241	1354	45	31	
50—54	1346	177	1087	39	43	
55—59	1066	138	840	72	16	
60—64	774	85	594	75	20	
65—69	641	87	460	82	12	
70—74	326	35	206	80	5	
75—79	234	31	119	81	3	
80—84	106	14	50	42	—	
85—89	33	3	8	22	—	
90—94	7	2	1	4	—	
95—99	1	—	—	1	—	
Skupaj . . .	26.338	15.958	9520	608	252	

ž e n s k e						
starostne skupine	skupaj	samske	poročene	vdovele	ločene	
0—4	1382	1382	—	—	—	
5—9	1951	1951	—	—	—	
10—14	1877	1876	1	—	—	
15—19	2826	2807	18	—	1	
20—24	3706	3357	342	4	3	
25—29	3359	2223	1096	17	23	
30—34	2919	1322	1491	64	42	
35—39	2527	892	1485	101	49	
40—44	2238	708	1313	181	36	
45—49	2041	611	1109	290	31	
50—54	1805	505	954	321	25	
55—59	1371	424	575	355	17	
60—64	1111	298	427	378	8	
65—69	891	252	262	371	6	
70—74	671	189	146	331	5	
75—79	393	111	48	234	—	
80—84	190	51	23	116	—	
85—89	80	21	5	54	—	
90—94	18	6	—	12	—	
95—99	1	1	—	—	—	
Skupaj . . .	31.357	18.987	9295	2829	246	

2. Prebivalstvo Ljubljane po starosti in spolu.

Popis prebivalstva od 31. marca 1931. Samo civilno prebivalstvo

Izpopolnjeno leto	Skupaj	Moški	Ženske	Izpopolnjeno leto	Skupaj	Moški	Ženske
0	530	271	259	50	642	280	362
1	433	198	235	51	690	301	389
2	603	306	297	52	616	246	370
3	580	302	278	53	605	257	348
4	629	316	313	54	598	262	336
5	651	337	314	55	538	228	390
6	788	394	394	56	587	252	315
7	815	397	418	57	482	224	258
8	810	413	397	58	407	179	228
9	894	466	428	59	423	163	260
10	877	450	427	60	392	172	220
11	861	426	435	61	396	161	235
12	783	392	391	62	382	157	225
13	615	296	319	63	380	158	222
14	621	316	305	64	335	126	209
15	695	329	366	65	345	154	191
16	894	458	436	66	353	164	189
17	1260	635	625	67	286	108	178
18	1340	654	686	68	306	118	188
19	1403	690	713	69	242	97	145
20	1360	587	773	70	232	82	150
21	1410	666	744	71	212	67	145
22	1333	590	743	72	205	70	135
23	1424	663	761	73	180	56	124
24	1327	642	685	74	168	51	117
25	1364	639	725	75	149	56	93
26	1216	556	660	76	118	46	72
27	1247	581	666	77	116	44	72
28	1229	552	677	78	134	47	87
29	1199	568	631	79	110	41	69
30	1093	516	577	80	73	28	45
31	1116	472	644	81	84	26	58
32	1039	482	557	82	55	20	35
33	1068	481	587	83	50	16	34
34	984	430	554	84	34	16	18
35	953	410	543	85	37	10	27
36	931	400	531	86	32	8	24
37	825	344	481	87	15	4	11
38	808	373	435	88	17	5	12
39	900	363	537	89	12	6	6
40	808	364	444	90	9	3	6
41	756	329	427	91	8	2	6
42	867	372	495	92	3	2	1
43	817	358	459	93	1	—	1
44	762	349	413	94	4	—	4
45	764	322	442	95	1	—	1
46	737	341	396	96	1	1	—
47	763	333	430	97	—	—	—
48	727	344	383	98	—	—	—
49	721	331	390	—	Skupaj	57.695	26.338 31.357

3. Prebivalstvo Ljubljane po rojstnem kraju in poklicu.

Popis prebivalstva od 31. marca 1931.

Samo civilno prebivalstvo.

Absolutne številke.

Rojstni kraj odn. banovina, država	Kmetijstvo, gospodar. in lov	Obrt in industrija	Trgovina in promet	Javna služba, svobodni poklici	Ostali poklici, brez poklica	Skupaj prebival- cev	V %
Brežice	8	143	187	135	219	692	1'20
Celje, mesto in okraj	5	303	304	201	341	1.154	2'—
Črnomelj	—	79	85	119	191	474	0'82
Dravograd	—	51	30	28	53	162	0'28
Gornji Grad	—	26	40	26	64	156	0'27
Kamnik	31	696	462	388	648	2.225	3'86
Kočevje	10	305	301	330	463	1.409	2'44
Kranj	8	522	429	404	620	1.983	3'44
Krško	16	490	453	425	532	1.916	3'32
Laško	—	138	142	105	175	560	0'97
Dolnja Lendava	—	20	17	10	68	115	0'20
Litija	49	492	469	372	499	1.881	3'26
Logatec	26	249	297	271	427	1.270	2'20
Ljubljana mesto	1006	6.702	5.333	4.098	2.780	19.919	34'53
Ljubljana okolica	275	1.849	1.174	731	1.310	5.339	9'25
Ljutomer	2	67	53	44	122	288	0'50
Maribor, desni breg	3	57	70	56	80	266	0'46
Maribor, levi breg	—	30	23	40	40	133	0'23
Maribor, mesto	—	79	66	63	75	283	0'49
Murska Sobota	—	18	20	19	70	127	0'22
Novo mesto	18	527	452	417	594	2.008	3'48
Ptuj, mesto in okraj	3	126	113	96	186	524	0'91
Radovljica	5	413	429	340	446	1.633	2'83
Slovenj Gradec	2	44	55	44	74	219	0'38
Slovenske Konjice	5	36	36	26	76	179	0'31
Škofja Loka	5	210	192	141	248	796	1'38
Šmarje	2	94	102	93	159	450	0'78
Dravska banovina	1479	13.766	11.334	9.022	10.560	46.161	80'01
Savska banovina	7	269	210	175	199	860	1'49
Vrbaska banovina	—	18	11	7	50	86	0'15
Primorska banovina	3	128	69	36	98	334	0'58
Drinska banovina	—	44	30	36	69	179	0'31
Zetska banovina	—	16	16	26	46	104	0'18
Donavská banovina	—	28	37	49	36	150	0'26
Moravská banovina	—	5	9	10	33	57	0'10
Vardarska banovina	—	28	4	5	15	52	0'09
Beograd	—	18	9	17	8	52	0'09
Ostala Jugoslavija	10	554	395	361	554	1.874	3'25

Rojstni kraj odn. banovina, država	Kmetijstvo, gospodar. in lov	Obrt in industrija	Trgovina in promet	Javna služba, svobodni poklici	Ostali poklici, brez poklica	Skupaj prebival- cev	V %
Italija	46	1.322	1.911	1.498	1.749	6.526	11'31
Avstrija	5	386	402	396	508	1.697	2'94
Češkoslovaška	5	108	135	144	122	514	0'89
Rusija	—	69	37	88	72	266	0'46
Nemčija	—	82	42	38	57	219	0'38
Ostale države	5	116	92	71	154	438	0'76
Zamejstvo	61	2.083	2.619	2.235	2.662	9.660	16'74
Skupaj	1550	16.403	14.348	11.618	13.776	57.695	100'00

(Dalje prih.)

S M R T N A Ž E T E V

PRELAT DR. FRAN KOVAČIČ

† Dr. Fr. Kovačič

19. marca 1939. premisnuli zgodovinar in organizator znanstvenih ustanov v Mariboru, prelat dr. Fran Kovačič, po svoji prirodi, miselnosti in družabni povezanosti ni bil meščanska osebnost. V vsem svojem osebnem življenju se je držal navad iz časov, ko je zapustil rodni Veržej in odšel v varazdinske šole. Instrukcije in znanstveno delo, katerega je začel kot srednješolec, mu niso dopuščali časa za ožje stike z meščanstvom, pozneje v Zagrebu, Rimu in v Mariboru pa je živel s knjigami in v knjigah ter z osebami, s katerimi ga je prosvetno in znanstveno delo neposredno vezalo. Bil je osebnost, ki je živila sama s seboj, ki zato družabnih stikov ni iskala razen z neposrednimi delovnimi tovariši in ki je ostala skoroma nezaupna do mnogih, ki so iskali stikov z njim. Kovačič je visoko cenil prijateljstvo, ga iskreno ter dobrojanstveno vzdrževal, pri tem pa je jasno ločil prijateljstvo od znanstva. Posledica tega je bila, da je Kovačič ostal vse svoje življenje ločen od mariborskega meščanstva in vzvišen nad njim ter da je živel z njim, kadar mu je govoril v ustni ali pisani besedi na društvenih sejah, občnih zborih in predavanjih, v dnevni časopisu ali v znanstvenih revijah. Ni pa doživljal meščanskega razvoja zadnjih desetletij. Živel je poleg njega v tradicijah verženjske mladosti. Tako n. pr. ni načelno nikdar kupil konfekcijske obleke ali

v industriji izdelanih čevljev in je nosil samo ročno izdelane; to je podobno izvajal povsod in bil med zadnjimi Mariborčani, ki je cenil in uporabljal domače platno. Kot osebnost s trdnim in ostro izklesanimi nazori ni bil Kovačič odporen samo proti po reklami in modi vplivanem toku kulturnega življenja med sodobnim meščanstvom, temveč je odločno odklanjal tudi tehnično racionalizacijo sodobnega meščanskega gospodarstva, z njo pa tudi v precejšnji meri industrializacijo. Od sodobnih tehničnih pridobitev je vzljubil menda samo pisalni stroj.

To Kovačičeve gledanje na razvoj sodobnega meščanstva je izhajalo tudi iz njegovih nazorov o življenju sploh. Poudarek narodnostnega in vsakega življenja je bila Kovačiču *duševna kultura*, katero pa mora sodobna racionalizacija gospodarstva potisniti v ozadje s tem, ko mehanizira tudi duševno delo posameznika in s tem širokih ljudskih plasti. Posledica tega je bila po Kovačiču nova morala, ki je baš z mehanizacijo meščanskega gospodarstva iz dežele v mesto priseljenega deželana vodila v tuji narodnostni tabor, ga na deželi iztrgala iz našega narodnostnega telesa ter vključila v štajercianstvo, povsod pa ga moralno zlomila ter izročila alkoholizmu ali pa golemu kriticističnemu negativizmu, ki je najožje zvezan z grobim uživanjem in s tem z nujnim propadanjem duševne kulture. Proti temu je Kovačič nastopal kot publicist in organizator. Kot publicist z urejevanjem in pisanjem »Našega doma«, katerega je usmeril posebno proti štajercianstvu, ter kot dolgoletni sotrudnik »Slov. gospodarja« in »Straže«, kot organizator pa kot začetnik in dolgoletni voditelj mariborskoga treznostnega gibanja. Manj do izraza je prišlo Kovačičeve politično in prosvetno organizacijsko delo. Za kratko dobo je 1907. prevzel organizacijo Slovenske kmečke zveze v ljutomerskem okraju, drugače pa je agitiral samo za časa volitev zlasti po Dravski do-

KRONIKA MESTA LJUBLJANE V ŠTEVILKAH

(Konec.)

D R. A D O L F V O G E L N I K

4. Prebivalstvo Ljubljane po rojstnem kraju in poklicu

Relativne številke.

Rojstni okraj odn. banovina, država	Na 1000 v vsakem okraju rojenih Ljubljjančanov je odpadlo na poklicno skupino:					Na 10.000 Ljubljjančanov vsake poklicne skupine je bilo rojenih v posameznih okrajih:				
	Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	Obrt in industrija	Trgovina in promet	Javna služba svobodni poklici	Ostali poklici, brez poklica	Kmetijstvo, gozdarstvo, lov	Obrt in industrija	Trgovina in promet	Javna služba svobodni poklici	Ostali poklici brez poklica
Brežice	12	207	270	195	316	52	87	130	116	159
Celje, mesto in okraj	4	263	174	174	296	32	185	211	173	248
Črnomelj	—	167	179	251	403	—	48	59	102	139
Dravograd	—	314	185	173	328	—	31	21	24	38
Gornji Grad	—	167	256	167	410	—	16	28	22	46
Kamnik	14	313	208	174	291	200	424	322	334	471
Kočevje	7	216	214	234	329	65	186	210	284	336
Kranj	4	263	216	204	313	52	318	299	348	450
Krško	8	256	236	222	278	103	299	316	365	386
Laško	—	247	253	187	313	—	84	99	90	127
Dolnja Lendava	—	174	148	87	591	—	12	12	9	49
Litija	26	262	249	198	265	316	300	327	320	362
Logatec	20	196	234	213	337	168	152	207	233	310
Ljubljana mesto	51	335	268	206	140	6491	4087	3718	3530	2019
Ljubljana okolica	52	346	220	137	245	1774	1127	818	628	951
Ljutomer	7	232	184	152	425	13	40	37	38	89
Maribor, desni breg	11	214	263	211	301	19	35	49	48	58
Maribor, levi breg	—	225	173	301	301	—	18	16	34	29
Maribor, mesto	—	279	233	223	265	—	48	46	54	54
Murska Sobota	—	142	157	150	551	—	11	14	16	51
Novo mesto	9	262	225	208	296	116	321	315	359	431
Ptuj, mesto in okraj	6	240	216	183	355	19	77	79	83	135
Radovljica	3	253	263	208	273	32	252	299	293	324
Slovenjgradec	9	201	251	201	338	13	27	38	38	54
Slov. Konjice	28	201	201	145	425	32	22	25	22	55
Škofja Loka	6	264	241	177	312	32	128	134	121	180
Šmarje	4	209	227	207	353	13	57	71	80	115
Dravska banovina	32	298	246	195	229	9542	8392	7900	7764	7666
Savska banovina	8	314	244	203	231	45	164	146	151	144
Vrbaska banovina	—	209	128	81	582	—	11	8	6	36
Primorska banovina	9	383	207	108	293	19	78	48	31	71
Drinska banovina	—	246	168	201	385	—	27	21	31	50
Zetska banovina	—	154	154	250	442	—	10	11	22	33
Donavkska banovina	—	187	247	326	240	—	17	26	42	26
Moravkska banovina	—	88	158	175	579	—	3	6	9	24
Vardarska banovina	—	539	77	96	288	—	17	3	4	11
Beograd	—	346	173	327	154	—	11	6	15	6
Ostala Jugoslavija	5	296	210	193	296	65	338	275	311	402
Italija	7	202	294	229	268	297	806	1332	1290	1270
Avstrija	3	227	237	233	399	32	235	280	341	369
Češkoslovaška	10	210	263	280	237	32	66	94	124	89
Rusija	—	259	139	331	271	—	42	26	76	52
Nemčija	—	374	192	174	260	—	50	29	33	41
Ostale države	11	265	210	162	352	32	71	64	61	112
Zamejstvo	6	216	271	231	276	393	1270	1825	1925	1932
Skupaj	27	284	249	201	239	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000

6. Mesni izdelki

leto	Slanina domača	mast	šunka	Prekajeno meso		hrenovke	svježe kranjske klobase	suhе kranjske klobase
				I. vrste	II. vrste			
1923.	35,87	41,52	47,83	42,85	37,50	39,97	48,32	—
1924.	29,53	37,13	44,74	42,96	36,16	42,36	49,17	85,—
1925.	22,91	31,26	36,81	35,54	32,45	38,08	36,—	61,88
1926.	18,70	25,56	33,17	32,44	28,80	35,—	33,95	64,88
1927.	20,76	25,11	32,50	30,95	26,25	32,14	27,92	50,—
1928.	24,84	28,74	32,50	31,25	26,25	32,—	33,50	50,—
1929.	25,85	30,79	32,50	31,25	26,47	31,—	35,—	50,—
1930.	18,—	20,84	29,92	29,92	26,27	31,71	29,50	49,83
1931.	12,64	17,59	24,14	24,39	19,12	29,58	25,57	35,—
1932.	11,50	15,70	19,67	16,50	13,21	22,—	25,—	30,—
1933.	14,13	18,25	22,17	20,09	15,75	18,65	20,—	27,50
1934.	14,27	17,50	20,08	20,27	16,46	18,04	19,71	24,25
1935.	12,71	16,63	18,27	18,—	14,36	18,—	18,67	29,25
1936.	13,50	17,58	18,25	17,42	15,42	18,50	21,—	32,25
1937.	14,67	18,—	19,58	19,—	16,42	18,08	19,25	25,46
1938.	15,46	19,17	21,83	18,83	17,25	18,92	25,—	34,96

7. Mleko, mlečni izdelki, jajca

leto	mleko	maslo surovo	sir bohinjski	maslo čajno	jajea (kos)
1923.	3,94	56,53	74,36	50,77	1,50
1924.	3,49	52,45	67,22	57,50	1,73
1925.	3,03	43,65	61,48	48,96	1,46
1926.	2,74	42,08	55,68	36,98	1,25
1927.	2,75	42,12	54,44	34,10	1,39
1928.	2,75	40,27	50,42	30,—	1,28

leto	mleko	maslo surovo	sir bohinjski	maslo čajno	jajea (kos)
1929.		2,75	38,09	47,91	29,70
1930.		2,75	35,84	47,42	32,92
1931.		2,75	26,50	37,82	24,46
1932.		2,40	23,84	31,18	23,03
1933.		2,25	23,20	29,08	19,70
1934.		2,16	23,57	30,16	21,73
1935.		2,13	21,50	28,33	20,67
1936.		2,14	22,92	30,17	23,50
1937.		2,—	25,58	29,83	23,67
1938.		2,20	26,58	31,50	25,54

8. Pijače

9. Kurivo

leto	vino belo novo	vino belo staro	pivo belo (stekl.)	leto	premog (50 kg)	trda drva m ³	mehka drva m ³
1923.	10,81	16,05	4,59	1923.	40,33	194,29	53,61
1924.	12,46	20,24	4,75	1924.	44,12	181,46	115,40
1925.	12,61	20,—	4,92	1925.	43,35	158,14	127,71
1926.	14,86	19,06	5,42	1926.	41,95	159,59	81,25
1927.	15,71	17,86	5,38	1927.	42,—	150,—	75,—
1928.	12,94	18,86	5,72	1928.	39,67	160,—	67,50
1929.	13,10	19,—	5,75	1929.	30,—	176,46	68,07
1930.	10,25	19,71	5,75	1930.	30,—	155,32	80,62
1931.	13,73	18,82	5,75	1931.	30,—	129,—	70,—
1932.	11,46	16,34	5,53	1932.	27,42	111,25	65,42
1933.	10,—	14,59	5,75	1933.	26,—	91,75	71,68
1934.	11,21	14,—	5,60	1934.	25,09	98,65	69,55
1935.	11,30	13,—	5,52	1935.	24,63	88,83	75,—
1936.	11,—	13,—	5,85	1936.	24,50	82,71	67,71
1937.	12,17	13,42	6,—	1937.	24,50	87,08	71,25
1938.	12,58	12,75	5,79	1938.	25,67	95,83	71,25

VREMENSKA SLUŽBA V SLOVENIJI

O S K A R R E Y A

Vremensko službo vrše meteorološke postaje, ki opazujejo takozvane vremenske činitelje: zračni pritisk, temperaturo zraka, vlago v zraku, vetrove, oblačnost in padavine. Najstarejša meteorološka postaja v Sloveniji je v Ljubljani. Tu je začel z opazovanjem uradnik »c. kr. brzjavne pisarne« A. Wagner in sicer 20. marca 1850. Od tedaj pa do danes se je v vremenski službi zelo mnogo spremenilo. Mnoge postaje so prenehale opazovati, drugod so se zopet na novo ustanovile, ali pa se je stare zopet obnovilo.¹

Kje so danes v Sloveniji ali uradno v dravski bavonini postavljenе meteorološke postaje, je najbolj razvidno iz priložene karte, ki predstavlja meteorološko mrežo v naši domovini. Meteorološke postaje delimo v štiri rede in sicer po vremenskih činiteljih, v kolikor se jih opazuje na določeni postaji. Postaja I. reda opazuje vse gori navedene vremenske činitelje, postaja II. reda ne opazuje zračnega pritiska, postaja III. reda ne opazuje zračnega pritiska in vlage, postaja IV. reda opazuje samo padavine. Takšna raz-

delitev postaj ima svoj naravni vzrok. Najmanj se menja od kraja do kraja zračni pritisk. Zato so postaje I. reda, ki opazujejo tudi ta vremenski činitelj, zelo na redko posejane. Takih postaj je šest in sicer Bled, Golnik, Ljubljana, Kočevje, Celje, Maribor. Na vseh teh postajah deluje tudi registrirajoči barograf.

Najbolj komplikirano je opazovanje vlage v zraku. Opazuje se jo navadno s takozvanim suhim in mokrim termometrom. Ker pa mokri termometer pozimi zmrzne in so opazovalci pre malo izobraženi v vremenoslovju, da bi si na drug način pomagali, smo se odločili, da opremimo postaje z registrirajočimi higrografi, ki dobro delujejo tudi v najhujšem mrazu. Higrografov je sedem in sicer na postajah Bled, Jesenice, Golnik, Ljubljana, Rogaška Slatina, Maribor in Ruše pri Mariboru.

Nato sledijo postaje III. reda, ki so opremljene z navadnimi termometri in z maksimalnim in minimalnim termometrom. Postaje I. in II. reda opazujejo temperaturo zraka tudi z registrirajočim termografov. Vseh termografov je enajst in sicer na postajah Bled, Jesenice, Golnik, Šmarna gora, Ljubljana, Ko-

¹ O meteoroloških postajah v Sloveniji je pisal že A. Gavazzi v Geografskem Vestniku, I. letnik, Ljubljana 1925.